

ชุดความคิด

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอานะ อันนี้มันข้อ ๗๐๗. เลยกะ ข้อ ๗๐๗. เนอะ

ถาม : ๗๐๗. เรื่อง “พิธีเบิกบุญเก่ามาใช้มีจริงไหมคะ”

หลวงพ่ : นี่เขาถามนะ

ถาม : อาจารย์ตอบสั้นๆ ก็ได้ละ หนูกลัวเป็นประเด็นสังคม

หลวงพ่ : เขาว่านะ แต่ก็ถามมา

ถาม : หนูกลัวเป็นประเด็นสังคม เพราะว่าเขากำลังมีการเบิกบุญเก่าของเขามาช่วยชาติ มีการอะไรต่ออะไร

หลวงพ่ : นี่เขาพูดกันนะ เวลาเขาพูดกันอย่างนี้ปั๊บ นี่คือคำถาม แล้วก็บอกว่า

ถาม : อยากสอบถามอาจารย์ พิธีแบบนี้มีจริงไหม? มันเป็นการเข้าข่ายข้อโกงไหม? (อันนี้เขาว่าของเขา)

หลวงพ่ : ที่นี้คำถาม ถ้าคำถามอย่างนี้มา แสดงว่าผู้ถามก็ไม่แน่ใจอยู่แล้ว ว่าพิธีที่เขาทำกันอยู่นั้น ว่าเบิกบุญเก่า บุญใหม่มาใช้กันเพื่อจรรโลงความมั่นคงของชีวิตมันมีจริงหรือเปล่า ฉะนั้น กรณีนี้ เพราะถ้าไม่อย่างนั้นคงไม่ถามมา ถ้าถามมา ที่นี้เราจะบอกว่าสังคมเป็นแบบนี้ เราจะบอกว่ามันเป็นชุดความคิด

เวลาชุดความคิด เห็นไหม คู่มือโดยทั่วไป เคียวนี่มันจะมีมากมาย มีมากกว่าพุทธพยากรณ์ พระพุทธเจ้าพยากรณ์ว่าอย่างนั้น พระพุทธเจ้าพยากรณ์อย่างนั้น แล้วก็พิมพ์

แจกกันไปทั่ว เป็นชุดความคิดของใครของมัน พอชุดความคิดเกิดขึ้นมาแล้วก็เชื่อ พอมีความเชื่อก็แผ่กระจายกันออกไป เราถึงว่ามันเป็นชุดความคิด แล้วชุดความคิดนี้มาจากไหน?

ชุดความคิดนี้ก็เป็นพระพุทธเจ้าที่อยู่ในพระไตรปิฎก ที่บางทีมันตกหล่นไป แล้วมันไม่มีใครเคยเอานี้มาใช้ หรือมันมีอยู่ในพระไตรปิฎกแล้ว คนเขาไม่ค่อยได้สนใจ มันก็เลยอยู่ในพระไตรปิฎก เดียวนี้มีครูบาอาจารย์ที่มีบารมี มีวาสนา ไปรื้อค้นเข้า ไปเจอเข้าก็เอามาทิ้งไว้เพื่อเป็นประโยชน์กับสังคม มันเป็นชุดความคิดไง ถ้าชุดความคิดแบบนี้มันน่าสงสารนะ

ทีนี้พอมันน่าสงสาร น่าสงสารหมายความว่าเวลาพวกเรานี้เป็นชาวพุทธโดยสายเลือด เราก็เชื่ออยู่แล้วรัตนตรัย เราเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าบอกว่าเป็นพุทธพยากรณ์เป็นเรื่องของพระพุทธเจ้า นี่พวกเราก็เชื่อไปแล้วครึ่งหนึ่ง พอเราเชื่อไปแล้วครึ่งหนึ่ง แล้วเรื่องมันจะจริงหรือไม่จริงนั่นอีกเรื่องหนึ่งนะ แต่เราเชื่อไปแล้วครึ่งหนึ่ง พอเชื่อไปแล้วครึ่งหนึ่งมันก็มีปัญหาขึ้นมา

ฉะนั้น กรณีอย่างนี้ พูดถึงพระพุทธเจ้าบอกว่าอินไตย ๔ มันเรื่องของกรรม ฉะนั้น พระพุทธเจ้าให้เชื่อเรื่องกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ในเมื่อมันทำมาแล้วมันก็เป็นกรรมทั้งนั้นแหละ ถ้าเป็นกรรมแล้ว นี่กรรมเก่า กรรมใหม่ ก็แก้กรรมกันนะ อู๊ย แก้งั้น ชาวสะอาดเลย แก้งั้น แหม สะอาดบริสุทธิ์เลย สะอาดบริสุทธิ์มันก็เป็นกรรม มันจะเอาความสะอาดบริสุทธิ์มาจากไหน? นิพพานเป็นเมืองแก้ว ถ้าเมืองแก้วก็ถือผ้าคนละผืนเว้ยไปเช็ด เดียวแก้วจะหมอง

อ้าว นิพพานเป็นเมืองอะไร? อ้าว ถ้านิพพานเป็นเมืองแก้ว เตรียมส่งผ้ามาได้เลย เดียวฝุ่นมันจับแก้ว นี่แล้วว่านิพพานเป็นความว่าง ความว่างเดี๋ยวมันก็ไม่ว่าง นิพพานมันก็คือนิพพานนั่นละ แต่เวลาเป็นชุดความคิดของใครชุดความคิดของมัน พอเกิดชุดความคิดปั๊บสังคมก็ต้องเชื่อกันอย่างนั้น พอสังคมเชื่อกันอย่างนั้นนะ นี่เราจะบอกว่าปัญหานี้มันเป็นปัญหาสุกีนาง

“กบแอ้ย กบทำไมเธอถึงร้อง?”

“เพราะท้องมันปวด”

“อ้าว ท้องเอี้ยทำไมถึงปวด?”

“ปวดก็เพราะกินข้าวดิบ”

“ข้าวเอี้ยทำไมมันถึงดิบ?”

นี่โง่กินหาง เดียวก็กลับมาว่าทำไมฝนตก? ฝนตกเพราะกบมันร้อง (หัวเราะ) เดียวก็ฝนตก ฝนตกเพราะกบมันร้อง มันร้องเพราะอะไร? ร้องเพราะปวดท้อง ปวดท้องทำไม? ปวดท้องเพราะว่ากินข้าวดิบ มันก็วนกลับมาที่กบมันร้องนั่นแหละ ชุดความคิดมันไม่จบเห่หรอก แล้วมันเป็นงูกินหางอยู่อย่างนี้ ถ้ามันเป็นงูกินหางอย่างนี้ เราจะบอกว่าชุดความคิดแบบนี้มันเป็นสูตรสำเร็จ แต่คำว่ำน่าสงสัยเพราะว่าเรามีสติปัญญากัน เรามีสติปัญญาเราถึงมีความสังเวช มีความสงสัย แต่ถ้าเป็นเรื่องข้อเท็จจริงนะ

คำว่าข้อเท็จจริง เห็นไหม นี่วุฒิภาวะ วุฒิภาวะของจิต จิตทำมาดี จิตทำมาไม่ดี ถ้าจิตทำมาดีนะ เขาก็มีสติ มีปัญญาของเขา แต่ส่วนใหญ่จิตเราอ่อนแอเกินไป พอดีอ่อนแอ โทษนะ นี่บอกว่าศาสนาพุทธทำไมรังแกกัน? ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ศาสนาพุทธทำไมล้อโก่ง? มันบอกว่าศาสนาพุทธๆ หมดเลยนะ มันไม่บอกว่าคนนะ มันบอกว่าศาสนาพุทธ แล้วศาสนาพุทธมันเกี่ยวอะไรกับเอ็งล่ะ?

ศาสนาคือตัวศาสนาใช่ไหม? สังคมคือสังคมใช่ไหม? ที่นี้สังคมเชื่อศาสนา สังคมทำตามศาสนาหรือเปล่าล่ะ? สังคมไม่ทำตามศาสนานี้ สังคมทำตามไสยศาสตร์ สังคมทำตามความเชื่อของตัวเอง สังคมไม่ได้ทำตามศาสนา ถ้าสังคมทำตามศาสนานะ ศาสนาเขาสอนอย่างไรล่ะ? ศาสนาเขาสอนอย่างไร? ศาสนาเขาไม่ให้เชื่อ นี่เขาไม่ให้เชื่อ ให้เชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่ชุดความคิด เห็นไหม พุทธพยากรณ์

เราไปที่ไหนเราก็เจอนะ เดียวนี้ไปที่ไหนก็เจอ เขาจะพิมพ์ไว้ พิมพ์ไว้แล้วไปวางไว้ให้คนหยิบกัน นี่เดี๋ยวก็ไปวางไว้นั่นกองหนึ่ง เดียวก็ไปวางนั่นกองหนึ่ง พุทธพยากรณ์ โลกนี้จะแตกนะ น้ำจะท่วมโลกนะ โอ ปลาจะกินดาวนุ่่นนะ กี่ว่กันไป เรื่อง

วิทยาศาสตร์นะ เวลาบีกแบง เวลาเกิดหลุมดำ โดยจักรวาลการเกิดของโลก โลกมันก็มีชีวิตของมัน นี่วิทยาศาสตร์เขายังพิสูจน์ได้เลย ฉะนั้น วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้มันก็ล้านๆ ปีล่ะ?

ทีนี้พระพุทธเจ้าบอกว่าสิ่งนี้มันไม่มีที่สิ้นสุด สิ่งนี้ไม่มีที่สิ้นสุด เห็นไหม สิ่งใดที่ไม่เป็นประโยชน์พระพุทธเจ้าไม่พยากรณ์ คำว่าไม่พยากรณ์ถึงว่าโลกนี้เป็นอจินไตย โลกเป็นอจินไตยคือมันจะมีของมันอยู่อย่างนี้ นี่คำว่าอจินไตยมันคาดหมายไม่ได้เลย แล้วนี่ว่าอจินไตย ๔ เรื่องโลกพระพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้แล้ว แต่มันก็ไปเอามาอีกนะ เอามาอะ พุทธพยากรณ์นี้โลกจะแตกๆ

พระพุทธเจ้าก็พยากรณ์ไว้แล้วอจินไตย ๔ อจินไตย ๔ ก็คือโลกด้วย โลก กรรม พุทธวิสัย ฌาน อจินไตย ๔ นี่เป็นอจินไตย แล้วพยากรณ์ตรงไหน? พยากรณ์ตรงไหน? นี่พยากรณ์ นี่พูดถึงว่าบุญเก่า บุญใหม่ กรรมเก่า กรรมใหม่ เบิกบุญกัน เอาบุญเก่ามาเสริม บุญใหม่ ว่ากันไปนะ เราบอกว่ามันน่าสังเวช น่าสังเวช คำว่าน่าสังเวช น่าสังเวชที่ว่าพระพุทธเจ้าสอนไว้แล้ว เราทำตามหลักของเรา เราเป็นชาวพุทธใช่ไหม? เรามั่นคงของเรา

นี่เราเป็นชาวพุทธของเรา เราก็ไปเชื่อเรื่องอย่างนั้น พอไปเชื่อที่ว่าทำอย่างนั้นแล้วจะได้บุญอย่างนั้น ทำอย่างนั้นแล้วได้บุญอย่างนั้น แล้วเวลาเราดูเขา เห็นไหม ทรงเจ้าเข้าผี เรว่านั่นไม่ใช่พุทธศาสนา ไม่ใช่พุทธศาสนา นี่เป็นศาสนาถือผี ถือผีเขาก็เชื่อกันนะ เขามีคนเชื่อ มีคนศรัทธาของเขา เขาก็ทำได้ แล้วเวลาว่าเราเป็นชาวพุทธๆ แล้วผู้นำทำอย่างนี้มันเป็นศาสนาผีไหมล่ะ? มันเป็นเรื่องจริงในพุทธศาสนาไหมล่ะ? แล้วถ้ามันบอกว่าพุทธศาสนา พุทธศาสนาแล้วพิสูจน์กันด้วยวิธีใดล่ะ? มันเป็นเรื่องความคิดของเขาใช่ไหม?

แต่ถ้ามันเป็นศาสนานะ เวลาพระพุทธเจ้าเทศน์มรณวาสนีอนุปปกติกาก่อน เรื่องของทาน เรื่องบุญกุศล เรื่องของเทวดา เรื่องของสวรรค์ เห็นไหม นี่เรื่องของวิญญูะไง พอเรื่องของวิญญูะแล้ว คำว่าเรื่องของวิญญูะ เรื่องของเนกขัมมะ พอเนกขัมมะปั๊บ นี้อนุปปกติกาสเสร็จแล้วนะ ถ้าจิตใจมันเห็นภาพแล้ว คือเราเห็นภาพใจ เห็นภาพของการเกิด

และการตาย เห็นภาพว่าจิตนี้ ถ้าทำบุญกุศลมันไปเกิดดี ไปเกิดบนสวรรค์ ถ้าเกิดบนสวรรค์มันก็เป็นอนิจจัง

แล้วถือเนกขัมมะ เนกขัมมะก็หมายถึงว่าเราออกบวช ออกประพฤติพรหมจรรย์ ฉะนั้น ถือเนกขัมมะ พอถือเนกขัมมะ เห็นไหม ก็เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาออกเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แล้วเห็นสมณะ พอเห็นสมณะขึ้นมาก็อยากออกประพฤติปฏิบัติใช่ไหม?

อนุปฺพฬิกถา อนุปฺพฬิกถานี้ทำบุญกุศล เห็นไหม ทำบุญกุศลแล้วมันได้สวรรค์ใช่ไหม? ได้สวรรค์แล้วเราก็คือเนกขัมมะใช่ไหม? ถือเนกขัมมะก็เหมือนกับนักบวช นี่เห็นสมณะ พอเห็นสมณะแล้วจิตใจอ่อน จิตใจควรแก่การงาน การงานคืออะไร? การงานคือจิตใจนั้นมันจะเริ่มชำระล้างของใจดวงนั้น ก็ต้องเทศน์อริยสัจ เทศน์อริยสัจก็อย่างเช่นที่หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราเทศน์กันอยู่ที่นี่ เทศน์อยู่นี้คือเทศน์อริยสัจ เห็นไหม เทศน์อริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์เลย ชีวิตนี้เป็นทุกข์ เพราะว่าพื้นฐานใจ

พื้นฐาน คุณติสังคมที่ว่าชุดของความคิด นี่เขาว่าทำบุญกุศลแล้วเป็นอย่างนั้น เอาเสริมบุญกัน เสริมเพื่อความมั่นคงๆ มันคงมันก็เป็นเรื่องโลกๆ ถ้าเรื่องโลก เห็นไหม เวลาเราศึกษาขึ้นมา อย่างเช่นปริยัตินี้ธรรมและวินัย พอธรรมวินัย วินัยธรรมมกถิก วินัยธรรมมกถิกเกี่ยวกับเรื่องวินัย เรื่องการปกครอง เรื่องการปกครองก็ศึกษาธรรมของพระพุทธเจ้า

ทีนี้พอเรื่องธรรมมกถิก ธรรมมกถิกนี้พูดถึงเรื่องอริยสัจ เรื่องที่ปฏิบัติไปแล้วจิตมันสัมผัสอะไร? พอจิตสัมผัสอะไรขึ้นมามันไปอีกชั้นหนึ่ง เห็นไหม ทีนี้สิ่งที่ว่าชุดของความคิด ที่เขาบอกว่าเรื่องพุทธพยากรณ์มันก็เป็นเหมือนกับตำราที่ให้เราศึกษา ถ้าเราศึกษาขึ้นไปมันก็เป็นปริยัติ ถ้าเป็นปริยัติขึ้นมามันก็หมุนไปกับโลก โลกมันก็หมุนกันอยู่อย่างนั้นแหละ

ถ้ามันหมุนกันอยู่อย่างนั้น แต่ถ้ามาปฏิบัติ เห็นไหม ถ้าจิตมันสงบไม่ได้ ถ้าจิตสงบไม่ได้ โลกุตตรปัญญามันก็ไม่เกิด ถ้าโลกุตตรปัญญาไม่เกิดมันก็ไม่เข้าใจสิ่งใดเลย

แต่ถ้าโลกุตตรปัญญามันเกิดนะ สิ่งที่เขาบอกกันนั้นนะมันเรื่องโลก คำว่าเรื่องโลกๆ เรื่องโลกคือความเป็นไปของเรานี่ไง

ความเป็นไปของเรา เห็นไหม ความเป็นไปของเรา ถ้าเรายังหม่นวนกันอยู่อย่างนี้นะ

“กบเอ๊ยทำไมจึงร้อง?”

“เพราะท้องมันปวด”

สรุปก็คือว่าเพราะฝนมันตก ฝนมันตกเพราะกบมันร้อง เรื่องโลกเป็นเรื่องของ วัฏฏะ มันจบที่ไหนล่ะ? มันไม่จบหรอก เพียงแต่เราบอกว่าวุฒิภาวะ หมายความว่าสังคม เวลาเกิด เวลาตายมันมีความรู้สึกนึกคิดของคนมันมีเยอะมาก นี่จิตนิสัย ความแตกต่าง ฉะนั้น เวลาพูดถึงอริยสัจมันมีหนึ่งเดียว แต่วิธีการที่มา

หลวงตาท่านพูดบอกว่า สมัยที่ว่าครูบาอาจารย์ท่านยังมีอยู่ เห็นไหม หลักการอันเดียวกัน คืออริยสัจอันเดียวกัน ฉะนั้น อริยสัจอันเดียวกัน มันไม่แตกต่างกันมากหรอก แต่จิตนิสัย โดยความถนัดของคนนี้มีบ้าง แต่โดยหลักมันไม่เสียหาย คือโดยหลักมันไม่ผิดใจ

ครูบาอาจารย์ทุกองค์ก็สอนขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา จะด้วยความถนัดของครูบาอาจารย์องค์ไหนก็แล้วแต่ แต่ส่วนใหญ่แล้วบอกพุทโธ พุทโธนะ พุทโธลมหายใจเข้า ออกนะ พุทโธหลายๆ นะ พุทโธเร็วๆ นะ บอกว่าปัญญาอบรมสมาธินะ บางองค์ก็อานาปานสตินะ เห็นไหม นี่การกระทำโดยหลักเพื่อความสงบของใจเหมือนกัน พอใจมันสงบแล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา มันเกิดปัญญา หรือครูบาอาจารย์ที่ท่านรู้อยู่แล้ว ท่านจะบอกว่าถ้าพิจารณาอย่างนี้มันจะเป็นอย่างนี้

เหมือนเราเลย เดินทางมานี่ ใครขับรถมาจากบ้าน เห็นไหม มันจะผ่านระยะทางมา จะรู้เลยว่าระยะทางมันมาเท่าไร? แล้วถ้าเรามาสายทางเดียวกัน คนเดินทางไป นี่เขาจะรู้กำหนดได้เลยว่ามาถึงวัดนี้ใช้ระยะทางเท่าไร?

การปฏิบัติก็เหมือนกัน พอจิตสงบแล้วมันจะเกิดปัญญาอย่างไร? แล้วถ้าจิตมันสงบใช่ไหม? พอสงบแล้วนะ ถ้าเขาเกิดเขารู้ เขาเห็นของเขา นั่นก็เรื่องของเขา แต่มันยังไม่ถึงที่สุด มันยังไม่ถึงที่สุดหมายความว่าจิตมันมีอาการอย่างนั้น จิตมันเป็นอย่างนั้น แต่เขาต้องทำพื้นฐานให้มันคงขึ้นมา แล้วเขาจะพัฒนามา นี่ครูบาอาจารย์คอยชี้ คอยนำเข้ามา ถ้าชี้นำเข้ามาแล้ว เรื่องบุญเก่า บุญใหม่มันก็จะวางไว้แหละ เรื่องโลกก็คือเรื่องโลกนะ นี่เราคิดเห็นไหม

นี่ถ้าครูบาอาจารย์บอกว่า “มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด” ถ้ามรรคหยาบๆ นี่เรื่องของกรรมมันเป็นเรื่องของกรรม มันเรื่องของศาสนาไหม? ใช่ ถ้าเรื่องของกรรมนะ ถ้าเรายังย่ออยู่กับที่อยู่อย่างนี้ มันก็เป็นเรื่องโลกๆ อยู่อย่างนี้ แต่ถ้าเราพัฒนาของเราขึ้นไปเห็นไหม แม้แต่เราอนุโมทนา เข้าขึ้นมาเราจะประพฤติปฏิบัติของเราละ เราไม่มีเวลา เราทำไม่ได้ เราอนุโมทนาไปกับเขา แม้แต่อนุโมทนาไปกับเขามันก็เป็นอนุโมทนาบุญ บุญที่เกิดจากการเห็นร่วม การดีใจกับเขา

อนุโมทนาทาน เห็นไหม การเสียสละทาน นี่ทานมันเสียสละได้มหาศาลเลย นี่อย่างนี้ได้บุญหรือเปล่าล่ะ? เพราะถ้าเราอนุโมทนาไปกับเขา แล้วเราประพฤติปฏิบัติของเรา เราทำความดีของเรา ดูตัวอย่างที่เขาเกิดน้ำท่วม เขาบอกเลยนะน้ำท่วมหรือจะสูบน้ำใจคน นี่อนุโมทนาคือความรู้สึก คือหัวใจ ถ้าใจมันอนุโมทนา ใจมันระลึกลดี ใจมันทำคุณงามความดี มันทำคุณงามความดีมันดีที่นี้ แล้วถ้ามันสงบมันสงบที่นี้นะ

ไอ้ที่ว่าของเก่า ของใหม่มันเรื่องโลกๆ แล้ว เรื่องข้างนอกแล้ว ถ้าเรื่องข้างนอกเรากว้างของเราไว้ เราวางของเราไว้ แต่! แต่ถ้าดูภาวะมันอ่อนด้อย เวลาเขาพูดสิ่งใดก็เชื่อไปกับเขา แล้วทำไปนี่มันเป็นกระแสสังคมใช่ไหม? กระแสสังคมเขาชักนำกันไป พอชักนำกันไปมันก็เหมือนกับที่ว่าอุปาทานหมู่ ถ้าอุปาทานคนเดียวมันก็เป็นเรื่องหนึ่งนะ ถ้าอุปาทานหมู่ หมู่ไปกันหมดเลยนะ มันก็ไปตามกันหมด

ฉะนั้น สิ่งนี้ ถ้าความคิดเขาเป็นแบบนี้ แล้วมันเป็นสูตรสำเร็จ เดียวนี้เป็นสูตรสำเร็จหมดเลย อะไรก็เป็นสูตรสำเร็จ เช่นการปฏิบัติก็เหมือนกัน จะทำอย่างนั้น ทำอย่างนั้นแล้วจะเป็นอย่างนั้น เป็นสูตรสำเร็จไปเลย พอสูตรสำเร็จขึ้นมา ทำครบสูตรแล้วได้

อะไร? ไฉ่เงงนะ ปฏิบัติเต็มไปหมดเลย ทำทุกอย่างไปหมดเลย แล้วอย่างไรต่อล่ะ? แล้วอย่างไรต่อ? งงนะ

อ้าว ชุดความคิดมันทำครบแล้ว อ้าว เป็นรูปแบบหมดเลย นี่เพราะอะไรล่ะ? เพราะว่ามีการศึกษาใช่ไหม? เป็นวิทยาศาสตร์ใช่ไหม? นี่เวลาปฏิบัติใช่ไหม? จิตสงบ พิจารณากายสิ เราได้ยินบ่อยมาก จิตสงบแล้วพิจารณากายสิ แล้วพิจารณาอย่างไรล่ะ?

การพิจารณากายนะ เหมือนกับเราทำอาหาร นี่เราทำอาหาร คุณเฝ้าปิ้ง ย่างอะไรก็ได้แล้วแต่ เราจะกลับอย่างไรล่ะ? พอเวลามันโดนความร้อนเข้าไป เห็นไหม มันจะสุก มันมีกลิ่น มันรู้ของมัน มันจะสุก มันจะได้ที่ หรือเราจะต้องการเท่านี้ นี่แล้วถ้าเป็นชุดของชุดความคิดมันก็บอกว่านี่ไงก็เอาขึ้นสิ เวลาอย่างก็อย่างสิ เวลาพลิกก็พลิกสิ แล้วพลิกอย่างไรล่ะ? ทำอย่างไร?

แต่ถ้าคนมันทำมันรู้ คนมันทำ มันรู้มันเห็นของมัน นี่บางทีเราพลิกแพลงได้ อ้าว เดี่ยวไฟมันอ่อน เดี่ยวไฟมันแรงล่ะ? แล้วเดี๋ยวถ้าไฟมันแรง ๕ นาทีมันไหม้แล้ว แล้วบอกว่าต้อง ๕ นาทีนะ ๕ นาทีแล้วจะให้พลิก ๕ นาทีมันก็ถูกเป็นไฟไปแล้ว ๕ นาทีอย่างไรล่ะ? นี่ไงถ้าชุดความคิดมันเป็นชุดความคิด มันบอกเป็นสูตรสำเร็จ แต่เวลาทำขึ้นมามันมีรายละเอียดคนนะ มันมีไอ้โฮ อีกเยอะเลย ฉะนั้น ถ้าทำแล้วมันจะเข้าใจ

ทีนี้พอเป็นชุดความคิด พอจิตสงบแล้วก็พิจารณากายสิ พอพิจารณากายแล้วเป็นอย่างไรล่ะ? พิจารณากายแล้ว อ้าว พิจารณากายแล้วก็ผ่านกายไป แล้วผ่านกายแล้วทำอย่างไรต่อล่ะ? อ้าวผ่านกายแล้วก็ไปโสดาบันไง อ้าว แล้วโสดาบันยังงงขนาดนี้ล่ะ? อ้าว กังงอย่างนี้แหละเป็นโสดาบัน ถ้ารู้มันไม่เป็นโสดาบันหรอก เพราะรู้เป็นโลก ต้องงงๆ อย่างนี้เป็นพระโสดาบัน เออ ชุดความคิดมันสำเร็จมา แล้วมันทำอะไรกัน?

นี่เพราะเรายึดกันว่ามันต้องเป็นทางวิชาการ เราปฏิบัติมันต้องมีวิชาการ มันต้องชัดเจน มันต้องเป็นปัญญา คนที่ไม่มีปัญญาปฏิบัติไม่ได้ มันเป็นโลกุตตรปัญญานะ มันเป็นปัญญาเหนือโลก ปัญญาที่มันถอดมันถอนนะ ถ้าปัญญาอย่างนั้น นี่แล้วครูบาอาจารย์แต่ละองค์ เวลาเทศน์ เห็นไหม ครูบาอาจารย์เมื่อก่อนเวลาเทศน์มันสรุปแล้วลงที่เดียวกัน

หมดเลย ถ้าลงที่เดียวกันอันนั้นน่าจะเหมือนกัน แต่พอชุดท้ายๆ ชุดหลังๆ มันจะเริ่มมีครูบาอาจารย์ที่เริ่มแหวกแนวไป

บอกว่าไม่ต้องทำความสงบเลย ใช้ปัญญาไปเลย ปัญญาจะเป็นอย่างนั้น มีแหวกแนวมาหลายองค์ พอแหวกแนวมีคนไปถามหลวงตา พอไปถามหลวงตา ธรรมดานี้ อย่างว่าแหละมันสะท้อนในหมู่คณะท่านก็ไม่ค่อยพูดหรอก แต่เวลาท่านบอก เขาจะอ้างว่า

“องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักรๆ ไม่ได้สอนเรื่องสมาธิ ฉะนั้น ปัญจวัคคีย์ไม่ได้ทำสมาธิทำไมเป็นพระอรหันต์ได้?”

นี่เวลาชุดความคิดของเขาสำเร็จมาแล้ว พอชุดความคิดเขาสำเร็จมาแล้ว เขาก็จะหาอ้างอิงให้สมกับความคิดเขา นี่หลวงตาท่านก็บอกว่า

“ปัญจวัคคีย์เขาไม่ต้องทำสมาธิเพราะเขามีสมาธิอยู่แล้ว”

เขามีสมาธิเพราะเขาอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ๖ ปี คือเขาทำสมาธิมา ๖ ปี พร้อมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติอยู่ ๖ ปี ปัญจวัคคีย์อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ แล้วปฏิบัติตามด้วย เขาก็ทำสมาธิพร้อมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นแหละ

ฉะนั้น คนที่มีสมาธิด้วยกัน ทำไมต้องไปสอนสมาธิเขาอีกใช่ไหม? เรามาด้วยกัน กินอัมมนำสำราญมาแล้วบอกว่ากินข้าวๆ จะบ้า ก็กินมาด้วยกัน แล้วจะมากินข้าวอะไรอีก? นี่เขาบอกว่าทำไมเขาไม่ต้องทำสมาธิ ทำไมเขาใช้ปัญญาไปเลย ทำไมเขาสำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้? ไซ้ เขาสำเร็จเป็นพระอรหันต์เพราะเขามีสมาธิอยู่แล้ว เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านรู้ของท่านอยู่แล้ว ท่านก็สอนเรื่องปัญญาไปเลย

แต่เวลาอนุปพิชฌา เห็นไหม เริ่มตั้งแต่ท่านเลย ให้เสียสละทานก่อน เสียสละทานแล้ว หลักการมั่นคงแล้วก็จะได้นุญกุศล ก็จะไปเกิดเป็นเทวดา พอเกิดเป็นเทวดาก็จะมายุอีกนะ ตายจากเทวดาแล้วมาเกิดอีกนะ ไปเป็นเทวดาเราก็ถือเนกขัมมะของเรา นี่

เพราะยังไม่ไปเกิดเป็นเทวดาใช้ใหม่ก็ถือเนกขัมมะ เนกขัมมะก็ถือบวช ถือบวชก็เป็นสมณะ สมณะแล้วเทศน์ธรรมจักรฯ

นี่ไงมันอยู่ที่บุคคล อยู่ที่กาละ อยู่ที่เทศะ อยู่ที่บุคคลคนไหนเขาทำอะไร เขาคิดอย่างไร แล้วจะแก้ไขเขาเป็นขั้นเป็นตอน ถึงไม่ใช่ชุดความคิดใจ ไม่ใช่ชุดความคิด มันเป็นเรื่องการมันเป็นครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริงขึ้นมาใจ ที่นี้พอครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมขึ้นมา ท่านก็ไปถึงอริยสัจอันเดียวกัน แต่เวลาพวกแหวกแนวขึ้นมาเนี่ย เห็นใหม่ ไม่ต้องใช้ความคิด ไม่ต้องใช้สมณะ ไม่ต้องใช้

มันเป็นไปไม่ได้เลย มันเป็นไปไม่ได้ เพราะมรรค ๘ มันมีสัมมาสมาธิ มีสติ มีสมาธิ มีปัญญา มันมีพร้อมในมรรค ๘ แล้วไปบอกไปบอกว่าไม่ต้องทำ มันเป็นไปได้อย่างไร? ในเมื่อมรรคมันมรรค ๘ แล้วบอกมรรค ๗ นะ สมาธิก็ไม่ต้อง สติต่อไปก็ไม่ต้องเหลือมรรค ๖ นะ แล้วเดียวไม่มีมรรคอะไรเลย มีอันเดียวคือปัญญาล้วนๆ เลยนะ เป็นคำริชชอบอย่างเดียว เป็นปัญญาอย่างเดียว แล้วอ้อมมรรคอีก ๗ นั้นไม่ต้อง พอไม่ต้องนี่มันเป็นไปได้อย่างไรล่ะ? เพราะอะไร? เพราะมันมรรคสามัคคีใจ ถ้ามรรคไม่สามัคคีมันจะเป็นไปได้อย่างไร? มันเป็นไปไม่ได้ทั้งนั้นเลย

นี่ความคิดใครมันคิดโดยเฉพาะ แล้วมันก็ไปเอาชุดความคิดของเขามา พอเอาชุดความคิดมานะ ลองได้ขยายความไปเถอะ ลองได้ขยายความเปรียบเทียบกับธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า นี่มันขัดกันไปหมดเลยละ แต่ถ้าเป็นความจริงนะธรรมก็คือธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์ที่ ๔ พระศรีอริยเมตไตรยเป็นองค์ที่ ๕ อนาคตวงศ์พระพุทธเจ้าอีกเป็นสิบๆ องค์ แล้วตรัสรู้ขึ้นมาเป็นอันเดียวกัน มันจะไปขัดแย้งกันได้อย่างไร?

ฉะนั้น ผู้ที่รู้จริงมันจะไม่ขัดแย้งเลย มันจะเป็นไปทางเดียวกัน นี่เราไปศึกษาอะไรมา ครูบาอาจารย์องค์ไหนพูดอะไรขึ้นมา แล้วมาเทียบเลย เทียบเลย ถ้ามันขัด มันแย้งกัน มันต้องมีการผัดผ่อนอน ธรรมของพระพุทธเจ้าจะไม่มีขัดแย้ง พระพุทธเจ้าพูดอยู่ในพระไตรปิฎกบ่อยมาก

“ธรรมของเรามันจะไหลลื่นไปเลย”

ทาน ศีล ภาวนามันจะไปเป็นชั้น จะไม่มีสิ่งใดขัดแย้งกับสิ่งใดเลย เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้เทศนาว่าการเสียเอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นคนวางไว้เอง มันจะมาขัดแย้งกันอย่างไร? มันมีอยู่อย่างเดียวเท่านั้นแหละ มีมรรคหยาบ มรรคละเอียด มันมีเรื่องสืบทอดตั้งแต่โศดาบัน สกิทาคา อนาคา มันละเอียด หยาบแตกต่างกันเท่านั้นเอง แล้วแตกต่างหมายถึงว่าขั้นตอนของมัน แล้วพอมันไปแล้วมันส่งกัน เหมือนกันหมดเลย มันไปถึงที่สุดได้เลย นั่นถึงว่ามันเป็นความจริง

แหม วันนี้พูดเยอะนะ เพราะให้เห็นว่าถ้าเป็นสูตรสำเร็จ เป็นชุดความคิดมา แล้วเรานี้เราบอกว่าเป็นพุทธพยากรณ์ต่างๆ เราก็ไม่กล้าคิด ไม่กล้าแย้งนะ เราไม่ได้คิดโต้แย้งด้วยการเหยียดหยาม ด้วยอะไร เราคิดโต้แย้งเพื่อความสะอาดบริสุทธิ์ นี่ไม่เป็นบาปหรอก ถ้าสิ่งใดเราทำเพื่อจบจ้วง ทำเพื่อความเสียหาย ขึ้นต้นด้วยอกุศลมันก็ไม่ได้อยู่แล้ว แต่เราเป็นชาวพุทธใช่ไหม? เราอยากประพฤติปฏิบัติใช่ไหม? เราอยากได้ความจริงใช่ไหม? เราจะคิดด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ คิดด้วยความถูกต้องนี้ไม่บาปหรอก

ฉะนั้น ว่าถ้าเป็นพุทธพยากรณ์ พุทธพยากรณ์มาจากไหน? มาจากพระไตรปิฎกหน้าไหน? มาจากพระไตรปิฎกหน้านั้น ท่านพูดเรื่องอะไร? ท่านพูดกับใคร? ท่านพูดโดยปรารถนาอะไร? เพราะพระพุทธเจ้าเวลาพูดจบแล้วจะมีอยู่ข้างหลัง พูดเพื่ออะไร? พูดทำไม? ท่านพูดบ่อยในนั้นมี

ฉะนั้น ชุดความคิดมันเฉพาะ แล้วมันกลมกลืนกับกรรมวินัยของพระพุทธเจ้าไปไม่ได้ เราไม่ต้องไปเชื่อแล้วเราวางไว้ ถ้าเราเป็นชาวพุทธ แล้วเราเอาความจริง เอาความจริง ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย ความจริง เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า

“ไม่มีกำมือในเรา พิสูจน์ได้ ตรวจสอบได้”

ฉะนั้น สิ่งที่เขาทำกันมันเป็นเรื่องของคนที่จิตใจอ่อนแอ จิตใจอ่อนแอแล้วเห็นกระแส แล้วติดกระแสสังคม แล้วพอเห็นว่าเป็นเรื่องของพุทธศาสนา มันมีมากนะ มันมีอยู่อันหนึ่งที่เขามาเผยแพร่ในเมืองไทยเมื่อก่อนนั้นนะ แล้วเขาเผยแพร่ไปแล้วมันไม่เวิร์ก เขาก็หยุดไป

สุดท้ายแล้วเขาไปจ้างมหาที่ลืกลงไปแล้วไง จ้างมหาที่ลืกลงไปแล้วมาเป็นที่ปรึกษา
พอมหาเป็นที่ปรึกษานะ เขาบอกว่าถ้าจะมาเผยแผ่ในเมืองไทยต้องอิงพุทธศาสนา ฉะนั้น
ลัทธิที่เขาจะมาเผยแผ่ก็เลยเอาพระพุทธรูปไปตั้งไว้ บอกว่านี่เกี่ยวเนื่องกับพุทธศาสนา
เท่านั้นแหละดังเป็นพลุแตกเลย เคียวหลังไม้ก็จะเล่าให้ฟัง

ทีแรกนะเขามาเผยแผ่แล้วมันไปไม่รอด สุดท้ายไปจ้างพวกรวมมหาที่ลืกลงเป็นพระราชา
มาเป็นที่ปรึกษา เขาบอกถ้าจะมาเผยแผ่ในเมืองไทยต้องอิงพุทธศาสนา อิงพุทธะ อิง
พระพุทธรูปเอาไว้ แล้วสุดท้ายแล้ว ทีนี้เขาก็เลยเอาพระพุทธรูปมาตั้งไว้ว่าเป็นพุทธศาสนา
เหมือนกัน โอ้โฮ ดังเป็นพลุแตก ดังไปมาก

ข้อ ๓๐๘. (หัวเราะ) เปลี่ยนเรื่องแล้ว

ถาม : ๓๐๘. เรื่อง “สอบถามว่าเพี้ยนไปหรือเปล่าคะ?”

กราบนมัสการหลวงพ่อก่อน กราบเรียนท่านอาจารย์ว่าทำไมรู้สึกเบื่อหน่ายมากคะ
ทุกวันนี้กำหนดอารมณ์แทบทุกวินาทีเลย เห็นอะไรมันก็เป็นขั้น ๕ ไปหมด รู้ได้จาก
หัวใจคะ รู้ว่าสิ่งที่ทำ มันทำไปเพราะต้องทำ ไม่เกี่ยวกับจิตเลย กายทำก็ทำไป จิตก็อยู่
ส่วนจิตไป

บางทีเดินอยู่เหมือนเดินตัวเปล่าๆ ลอยๆ ขึ้นมา รู้ว่าแค่เดินอยู่ ไม่มีอะไรเลย งง
เหมือนกัน ไม่ได้รู้สึกอะไรเลย แต่มีสติรู้ว่าทำอะไรอยู่ณะคะ แต่บางทีก็มีอารมณ์เหมือน
ที่ติดกับกายทำงานกันแบบเดิมๆ บางทีก็รู้ว่าเบื่อเพราะไม่ได้ตั้งใจ แต่ไม่บ่อย แต่ที่เบื่อ
มากก็เพราะว่ามันเป็นขั้น ๕ ค่ะ

ถ้าถามว่าทำไมรู้ว่ามองอะไรเป็นขั้น ๕ เพราะเคยนั่งสมาธิเห็นตัวเองเป็น
กระดูก พอเห็นปั๊บ ถัดมาก็บึงขึ้นชื่อว่า รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ คือเป็นวงจร
คะ เหมือนวงจรของผีเสื้อที่ออกไข่เป็นหนอนดักแด่ แล้วก็ไปเป็นผีเสื้อ รู้สึกได้มาจากข้าง
ในจากหัวใจเลยคะ หรือว่าเพี้ยนไปหรือเปล่าคะ?

หลวงพ่อก่อน : นี่เวลาเขาเข้าใจเขาคิดว่าเขาเพี้ยนไป คำว่าเพี้ยนหรือไม่เพี้ยนนี่นะ เราจะ
พูดอย่างนี้ ถ้าเห็นเป็นขั้น ๕ คำว่าเห็นเป็นขั้น ๕ มันก็ผ่านไปแล้ว นี่สิ่งที่ผ่านไปแล้ว

นะ ในการประพฤติปฏิบัติ เวลาวัดนี้เรากินข้าวอิ่มแล้ว แล้วพรุ่งนี้เราจะทำอะไรต่อไป?

ฉะนั้น ในปัจจุบันธรรมใช่ไหม? เช่นถ้าจิตเราสงบแล้ว เราเคยนั่งสมาธิจนเห็นเป็นกระดูก แล้วมันมีความรู้สึกว่ามันเป็นขั้น ๕ ก็อวากายนี้มันแยกออกจากกัน เราเข้าใจ พอมันแยกออกจากกันแล้วมันก็เป็นขณะนั้น คำว่าเป็นขณะนั้นมันก็จับมาอยู่กับใจ จับมาอยู่กับใจนะ อย่างเช่นเราเคยนั่งสมาธิใช่ไหม? พอจิตเราเป็นสมาธิขึ้นมา นี่ความเป็นสมาธิกับจิตมันเป็นอันเดียวกัน เรียกว่า “ปัจจุตัง”

พอปัจจุตัง เวลาเราคิดถึงสมาธิของเรา เราจะมีความสุขของเราว่าสมาธิเป็นอย่างไร ความสุขเป็นอย่างนี้ ความระงับเป็นอย่างนี้ แต่เวลามันฟังชานมันก็ทุกข์ ทีนี้พุทถึงสมาธิ แต่พุทถึงขั้น ๕ ถ้าเรารู้ว่ามันเป็นขั้น ๕ มันก็เป็นอดีตไปแล้ว เป็นขั้น ๕ มันก็เป็นอดีตไปแล้ว สิ่งที่เป็นขั้น ๕ ใช่ไหม? นี่สิ่งที่ว่าเบื่อหน่าย เบื่อหน่ายไปเบื่ออะไร? เบื่อหน่ายแล้วเบื่ออะไร?

ถ้ามันเป็นขั้น ๕ ถ้าจิตมันสงบแล้วพิจารณากระดูก แล้วมันเห็นเป็นขั้น ๕ แล้ว ขั้น ๕ ก็คือขั้น ๕ ทีนี้พอมันมีปัญญามันขึ้นมา นี่ปัญญามันอยู่กับเราใช่ไหม? เวลาเราก้าวเดินไปไหน มันแบบว่าถ้าปฏิบัติใหม่ๆ ปฏิบัติใหม่มันปล่อยวางใหม่ ปล่อยขั้น ๕ ใหม่ๆ เวลามันอยู่ ๒-๓ วันมันรู้อารมณ์อย่างนี้ แต่ถ้ามันหลายวันเข้าๆ อารมณ์อย่างนี้มันไม่เกิดกับเราแล้ว อารมณ์อย่างนี้มันเป็นสัญญาใจ มันเป็นสัญญาสิ่งที่เรารู้ สิ่งที่เราารู้ นี่พอมันเป็นอดีต อนาคต สิ่งที่เราารู้ก็คือความจำ มันไม่เป็นความจริงที่เกิดในปัจจุบัน

ทีนี้พอเกิดในปัจจุบัน เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี่เดินจงกรมอยู่ ยังภาวนาอยู่ เวลาภาวนาขึ้นมามันก็เป็นปัจจุบัน รู้ทันขณะนั้น แต่เวลาเราออกจากภาวนามาแล้ว เห็นใหม่ เวลาเราออกจากภาวนามันก็ดำรงชีวิตประจำวันนี้แหละ ดำรงชีวิตประจำวันเราก็ใช้ชีวิตประจำวันของเราไป ก็ทำตามความเป็นจริงอย่างนี้

ถ้าทำความเข้าใจอย่างนี้ ความเบื่อหน่าย ถ้ามันเบื่อหน่ายนะ เราจะบอกว่าธรรมะนี่นะ ถ้าเรามีสติปัญญามันเป็นธรรมะ ธรรมะนี่ถ้ากิเลสเอาไปใช้มันก็อ้างธรรมะเหมือนกันนะ เวลากิเลสเอาไปใช้มันก็อ้างธรรมะ บอกอันนี้เป็นธรรมนะ อันนี้เป็นขั้น

๕ นะ อันนี้เปื้อน่ายนะ นี่ดูนะในสมัยพุทธกาล ในสมัยพุทธกาลมีพระนะ เวลาพระภavanaไปเห็นไหม ในปาราชิก ๔ การฆ่าคนตาย แม้แต่ฆ่าตัวตายก็เป็นปาราชิก

ฉะนั้น เวลาพระในสมัยพุทธกาล พระเวลาภavanaไปแล้วเห็นเป็นอสุภะ เห็นเป็นอสุภะมากเลย แล้วสุดท้ายนะก็ไปจ้างให้พวกช่างตัดผมเช็ดคอ เช็ดคอแล้วให้เอาบริวารเป็นค่าจ้าง นี่มันมีอยู่คราวหนึ่งพระพุทธเจ้าเข้าหลีกเร้น บอกพระอานนทว่า

“เราจะเข้าหลีกเร้นนะ ห้ามใครเข้ามาหาเรา”

พอห้ามใครเข้ามาหาเรา เพราะพระพุทธเจ้ารู้อนาคตว่ามันจะเกิดอะไรขึ้นใจ ฉะนั้น พระก็มาปฏิบัติกัน พอปฏิบัติกัน นี่เห็นเป็นอสุภะ เห็นเป็นความน่ารังเกียจ พอน่ารังเกียจก็ฆ่าตัวตาย บางองค์ก็ไปหาช่างกลบก ให้เขาเอามีดเช็ดคอตาย แล้วก็ให้บริวารเขา ทีนี้พอพระพุทธเจ้าออกมาจากหลีกเร้น เอ๊ะ พระทำไมมันพรวดๆ ไป ถ้ามพระอานนท์ พระอานนท์บอก โอ้โฮ พระฆ่าตัวตายเยอะเลย

ฉะนั้น พอพระฆ่าตัวตาย พระพุทธเจ้าก็เอาเหตุนั้นเป็นเหตุใจ เอาเหตุนั้นเป็นเหตุ นี่ใจประชุมสงฆ์ ประชุมสงฆ์ว่าเหตุที่เขาทำอย่างนั้น แล้วก็ถามว่าทำไมเขาทำอย่างนั้น นี่เขาทำกรรมอะไรมาถึงเป็นอย่างนั้น เขาทำกรรมมา นี่ถ้าจำไม่ผิดนะว่าหมู่บ้านๆ นั้นเขาเคยเป็นชาวประมง หรือเขาทำอะไรกันมานี่แหละ คือว่าเรื่องกรรมของเขา สุดท้ายแล้วเวลาภavanaไปมันเกิดความรังเกียจ เกิดความรังเกียจก็เช็ดคอๆ

นี่พูดถึงเวลามันเกิดนะ ตั้งแต่นั้น พอเหตุมันเกิดขึ้นมาพระพุทธเจ้าเลยบัญญัติใจ ห้ามทำร้ายตัวเอง ห้ามหมดเลย การปาราชิก ๔ ฆ่าเขา ฆ่าเรา นี่ห้ามหมดๆ ฉะนั้น อันนั้นเป็นเรื่องกรรม นี่เราจะบอกว่าการภavana เหตุการณ์อย่างนี้มีอยู่ในสมัยพุทธกาล ถ้าเหตุครั้งพุทธกาล พูดถึงว่าเวลาเขารังเกียจตัวเองใจ มันรังเกียจจนทนไม่ไหว จนทำลายตัวเอง อันนั้นเพราะมันมีเวรมีกรรม แต่อันของเรานี้ถ้ามันเป็นแบบนี้

แน่ะ ถ้ามันเป็นแบบนี้ เห็นไหม นี่มันเปื้อน่าย มันเปื้อนอารมณ์ เปื้อนความรู้สึก นึกคิด มันเปื้อนไปหมดเลย เปื้อนชีวิตหมดเลย ถ้ากิเลสมันเอามาใช้ เหมือนกับพระพวกนั้น ที่ว่ากิเลสเอามาใช้ กรรมของเขาเป็นกรรมของเขาอันหนึ่งนะ แต่เวลากิเลสเอามาใช้ มาร

มันคลไจนะ มารมันคลใจ พอเบื่อหน่าย คนเบื่อหน่าย คำว่ามารคลไจนันก็ให้เราคิดไปทางนั้น คิดไปทางว่าพอเบื่อหน่ายแล้วก็ทำลายมันซะ พอมันเบื่อหน่าย

ในสมัยปัจจุบัน เมื่อหลายปีที่แล้วมันมีลัทธิหนึ่งบอกว่า “โลกนี้มีเพราะมีเรา” ฉะนั้น ถ้าไม่มีเราโลกนี้ก็จะเป็นพระอรหันต์ใจ ก็ฆ่าตัวตายกัน แล้วสุดท้ายแล้วมันไม่ใช่ศาสนา เพราะพระพุทธเจ้าไม่ให้ฆ่าตัวตาย พระพุทธเจ้าให้ฆ่ากิเลส การฆ่ากิเลสคือฆ่าตัณหาความทะยานอยาก ไม่ใช่ฆ่าชีวิต ไม่ใช่ฆ่าชีวิต ฆ่ากิเลส ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเวลามารคลใจ มันคลใจให้พระพวกนั้นคิดออกไปทางนั้น

ฉะนั้น เวลาเราเบื่อหน่าย เห็นไหม เวลากิเลสมันคลใจ (หัวเราะ) อันนี้กิเลสมันคลใจ คลใจให้เบื่อหน่าย ทั้งๆ ที่เราปฏิบัติ ที่นี้พอเขาถามมาว่า “มันเพี้ยนไปหรือเปล่า?” ถ้ามันไม่เพี้ยนนะเรากลับมาทำความเข้าใจ เรากลับมาทำความเข้าใจนะ แล้วเราตรวจสอบเอง ตรวจสอบว่าเวลาเราเห็นเป็นขั้น ๕ เรารู้เท่า เราก็เห็นโทษของมัน แต่ในปัจจุบันนี้กิเลสมันก็เอาสิ่งที่เป็นสัญญา มันเอาสิ่งนี้มาเป็นฉาบบัง แล้วก็ทำให้เราสับสน

เวลากวณาไป ถ้ามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์จะคอยชี้ คอยแนะ คอยเตือน คอยบอก แต่ถ้าเราไม่มีครูบาอาจารย์นะ แล้วเราก็บอกว่านี่ก็กวณานะ นี่ก็เห็นขั้น ๕ นะ นี่ก็เบื่อหน่ายนะ นี่ก็ทุกข์นะ อ้าว ก็เลยกลายเป็นว่าการกวณาไปนี้มีแต่ความทุกข์ ความยาก ทั้งนั้นเลย ทำมาขนาดนี้แล้วยังมาทุกข์อีก แล้วพอทำไปแล้ว นี่เวลาไปเห็นเป็นขั้น ๕ น่าเบื่อ แล้วเดินไปมันมีแต่ความทุกข์ ความยาก มีแต่ความงุนงง มีแต่ความสงสัย

ความงุนงง ความสงสัย เพราะว่ามันเป็นเรื่องของกิเลส กิเลสคืออวิชชา คือความไม่รู้จริง พอความไม่รู้จริงมันก็สงสัยอยู่แล้ว พอความสงสัยขึ้นมามันก็คิดซ้อนๆ คิดซ้อนเข้าไป เราสงสัย เราสงสัยสิ่งนี้เลย ถ้าเราเคยนั่งกวณาจนเห็นกระดูก เห็นร่างกายนี้เป็นกระดูกหมด เราเห็นแล้วมันก็สังเวช สังเวชแล้วมันก็ว่าง ฉะนั้น ว่างแล้วนี่เราก็ต้องทำซ้ำอีกให้เห็นความถนัด วันนี้เราได้อย่างนี้ เราได้ทำอาหาร พรุ่งนี้เราทำอีกก็ชำนาญขึ้น ชำนาญขึ้นก็ทำได้คล่องแคล่วขึ้น ทำได้ดีขึ้น

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเคยเห็นกระดูกมาแล้วเราก็กาวนาอีก ถ้ามันจะเห็นก็เห็นอีก ถ้าไม่เห็นมันก็เห็นในรูปแบบอื่น เราก็อำนาจของเราให้จริงให้จัง ถ้าไม่จริง ถ้ามันทำแล้วมันทุกข์ยากนักเราก็ก่อทำความสงบของใจ พักใจ ทำงานเหนื่อยล้าหนักเราก็ก้าวพักผ่อน พักในสมาธิ พอเราพักในสมาธิ จิตใจเรามีหลักมีเกณฑ์แล้วเราก็กู้ปัญญาในการวิปัสสนา พอวิปัสสนาแล้ว พอมันเหนื่อยอ่อนเราก็กลับมาพักในสมาธิ พอพักในสมาธิจนสดชื่น เข้มแข็ง มีกำลังใจเราก็ก้าวไปวิปัสสนา มันก็ทำไป นี่มันเป็นผลงานของเรา

“เราจะลวงพ้นทุกข์ได้ด้วยความเพียร”

ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะของคน ความเป็นจริงขึ้นมาเนี่ย มันก็กลับมาถอด มาถอน ตัวมันจะเบา มันจะลอยอย่างไร? เขาโดยมีสติปัญญานะ เพราะว่าเขาโดยมันถอดถอนกิเลส กิเลสมันเบาลงเราก็ก้าวไปด้วย แต่ถ้ามันเบาโดยไม่มีหลักการ เขาโดยว่าวเชือกขาด เขาโดยเครื่องบินเครื่องดับ เครื่องบินไปอยู่บนที่สูงเลยนะ แล้วเครื่องดับหมดเลยนะ เขาร่อนไปเลยนะ มันจะเอาหัวปักโลกใจ นี่ถ้ามันจะเบาอย่างไรเราก็กู้สติเราก็กู้รับรู้ของเรา เราแก้ไขอย่างนี้ไง

นี่ที่เราพูดมันเป็น ๒ ประเด็น ประเด็นหนึ่งเขาว่าเพี้ยนไป ถ้าคนกาวนาแล้ว ถ้ากิเลสมันหลอกมันก็บอกว่ามันจะเพี้ยนไป แต่ถ้าจิตไม่ปกติ มันรู้ มันเห็นของมันไปโดยสัญญาอารมณ์ อันนี้อีกเรื่องหนึ่ง คือเห็นโดยโลกใจ เห็นโดยโลก พอเห็นไป เห็นเหมือนนิมิต เห็นเหมือนเรารู้ แต่ความจริงมันไม่ใช่ อันนั้นจิตไม่ปกติเราก็กู้ดูแล เพราะนี่มันเป็นคำถามโดยกระดาก มันไม่มีคนให้ตรวจสอบว่าคนถามทำมาเป็นแบบใด มันแค่กระดากแผ่นหนึ่ง อ่านกระดากแล้วก็ตอบกระดากอยู่เนี่ย มันไม่มีอะไรให้ตรวจสอบ

ฉะนั้น มันไม่มีอะไรให้ตรวจสอบว่ามันเป็นอย่างที่เขาเขียนมาจริงหรือเปล่า? แต่ถ้าเราพูดตามแง่มุมที่ตัวอักษรมันชี้ไปได้ มันชี้ไปได้ ตัวหนังสือมันชี้ไปได้ เห็นไหมว่ากาวนาแล้วมันเบื่อหน่ายมาก ทุกวันนี้มันกำหนดทุกอารมณ์ทุกวินาที ก็เหมือนกับทำอยู่ มันเหมือนจะเป็นขั้น ๕ ขั้น ๕ ก็เกิดจากเรา ขั้น ๕ นะ ขั้น ๕ มันเหมือนไฟฟ้าเห็นไหม เครื่องใช้ไฟฟ้ามันไม่ให้โทษใครหรอก ไม่ให้โทษใคร

ขันธ ๕ มันก็ไม่ให้โทษใครหรอก รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณไม่ให้โทษใครเลย มันให้โทษใครไม่ได้ แต่มันมีกิเลสอีกตัวหนึ่งที่ไปยุ่งเหยิง เพราะถ้าขันธ ๕ นะ นี่สังขารคือความคิด ความปรุง ความแต่ง คิดดีก็ได้ คิดร้ายก็ได้ คิดชั่วก็ได้ คิดส่งเสริมก็ได้ ฉะนั้น ถ้าว่าคิดได้ใครเป็นคนยุ่งเหยิงล่ะ? ไอ้กิเลสที่มายุ่งเหยิงนั่นล่ะ ฉะนั้น ขันธ ๕ มันไม่ให้โทษใครหรอก ขันธ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขันธ ๕ ขันธ ๕ ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ไม่ใช่ขันธ ๕ ถ้าขันธ ๕ กับจิตแยกออกจากกัน พระโศดาบัน

อี มันไม่ใช่นี้ ขันธ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขันธ ๕ ขันธ ๕ ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ไม่ใช่ขันธ ๕ สักกายทิฐิ ๒๐ สังโยชน์ตัวหลักเลย ถ้าสังโยชน์ตัวหลักมันขาดออกไปก็พระโศดาบัน อ้าว ขันธ ๕ ก็ไม่ใช่เรา แล้วนี่มันเบื่อหน่าย เบื่อหน่ายขันธ ๕ แล้วทำไมถึงขันธ ๕ ได้ไหมล่ะ? ก็ถึงไม่ได้ ถึงไม่ได้ มันไม่ใช่เรา แต่มันก็เหมือนเรา (หัวเราะ)

มันไม่ใช่เราแต่เราก็คิด นี่มันไม่ใช่ๆ มันก็ยังมียู่ ถ้าเราพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซ้ำแล้วซ้ำเล่า พิจารณาไปเรื่อยๆ นะ อันนี้โดยหลักมันมาถูกแล้วแหละ โดยหลักมันมาถูก

ฉะนั้น ที่ถามว่า

ถาม : ทำไมถึงมองว่าเป็นขันธ ๕

หลวงพ่ : ถ้าถามนะ ถ้าว่านั่งเห็นเป็นกระดูก พอเห็นเป็นรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ คือเห็นเป็นวงจร นี่คำว่าเห็นเป็นวงจรคือปัญญามันเกิด พอปัญญามันเกิดมันเข้าใจหมดใจ ถ้าปัญญามันเกิดปั๊บมันตัดความสงสัยหมดเลย ถ้าเห็นเป็นวงจรปั๊บมันเป็นวงจรของมันเลย นั่นคือเห็นในขณะนั้น แล้วถ้าพิจารณาซ้ำเข้าไปนะ เดี่ยววงจรจะละเอียดเข้าไป

พอวงจรนี้วงจรนี้เกิดจากอะไร? วงจรนี้เกิดจากจิต แล้วจิตมันมีอะไร? จิตมันมีอวิชชา แล้วอวิชชามันอยู่ในจิตได้อย่างไร? นี่ถ้าพิจารณาปัญญามันจะลึกเข้าไปๆ เวลามันขาดนะ ขันธ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขันธ ๕ มันขาด ขันธกับจิตขาดออกจากกันเลย หลวงตาบอกว่า “แยกเป็น ๓ ทวีปเลย” ห่างกัน มาเชื่อมกันไม่ได้อีกเลย อยู่กันโดยสัจจะเลย กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ ต่างอันต่างจริง จิตก็จริงของจิต กายก็คือจริงของกาย ขันธก็จริงของขันธ

ขั้นที่จริงของมันนะ มันเป็นความจริงของมันอันหนึ่ง แต่่มันไม่จริงเพราะอะไร? เพราะเราไปรวบรวมกันไง แต่ถ้ามันแยกหมด ต่างอันต่างจริง มันเป็นความจริงเลย จิตก็จริง รู้ก็รู้จริง เห็นไหม เราถึงบอกว่าถ้าจิตจริง สมาธิจริง โสคาบันก็จริงๆ จิตปลอม สมาธิปลอม โสคาบันก็โสคาบันปลอมๆ เพราะมันปลอมเอง มันปลอมขึ้นมา ถ้าจิตจริง โสคาบันจริงมันจะเป็นความจริง ฉะนั้น ถ้าปฏิบัติไปมันจะลงหลักอย่างนี้ นี่ถ้าปฏิบัติมันลงตรงนี้

นี่พูดถึงเขาถามว่า “มันจะเพี้ยนหรือเปล่า?”

ที่เราตอบนั้นเราพยายามอธิบาย ถ้ามันปฏิบัติแล้วได้จริงมาตามหลักการ เราอธิบายนี้มันจะเป็นการค่อยๆ เป็นการปฏิบัติต่อเนื่องไป แต่ถ้ามันไม่เป็นความจริง เขาปฏิบัติไม่ได้จริง เขาฟังไม่รู้เรื่องหรือ หลงพอ ไปไหนมาสามวาสองศอก ถามอย่างหนึ่งก็ตอบอย่างหนึ่ง ถ้าคนไม่รู้ ไม่รู้หรือ แต่ถ้าคนรู้จะรู้ ก็อย่างที่ว่านี้

“กบเอ๋ยทำไมถึงปวดท้อง?”

“อ้าว ก็ฝนมันตก”

“ฝนทำไมถึงตกล่ะ?”

“ก็กบมันร้อง”

ตอบไปตอบมาก็เลยเป็นกบปวดท้อง กบฝนตกอยู่อย่างนี้เนาะ เอวัง